

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

NHIỀU TÁC GIẢ
VŨ QUANG DŨNG
(Tuyển chọn, giới thiệu)

GIỚI THIỆU TÁC PHẨM
SỬ THI TÂY NGUYÊN
(SỬ THI MƠ NÔNG)
QUYỂN 2

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

NHIỀU TÁC GIẢ
VŨ QUANG DŨNG
(Tuyển chọn, giới thiệu)

GIỚI THIỆU TÁC PHẨM
SỬ THI TÂY NGUYÊN
(Sử thi Mơ Nông)

Quyển 2

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thịnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diễm (Trần Quang Diễm) *Trưởng ban*
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô *Phó Trưởng ban*
3. TS. Trịnh Thị Thủy *Phó Trưởng ban*
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình *Ủy viên kiêm Giám đốc*
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính *Ủy viên*
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam *Ủy viên*
7. ThS. Vũ Công Hội *Ủy viên*
8. ThS. Phạm Văn Trường *Ủy viên*
9. ThS. Nguyễn Nguyên *Ủy viên*
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích *Ủy viên*

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

SỬ THI
KLÔP, NHÔNG CƯỚP
BING, JÔNG CON DJĂNG

Nhà giáo Nguyễn Luân

I. Tóm tắt tác phẩm

Mẹ Rõng sinh ra 26 gái và 67 trai. Chỉ có hai anh Tiăng, Tang là hiểu biết nhiều và lừng danh. Bê, Bốp, Klôp, Nhông sinh sau đẻ muộn, còn rất trẻ, chưa biết mấy. Một hôm, Klôp, Nhông bàn nhau muốn nhờ anh Tiăng kể chuyện về núi, rừng, về gia phả, luật tục; nhờ anh Tiăng dạy gõ chiêng cho hay, cho đều. Anh Tiăng kể rất hay. Anh còn nói đã qua nhiều nơi, nhiều vùng, nhưng chỉ thấy Bing, Jông con Djăng vừa xinh đẹp, vừa giỏi giang. Nghe nói vậy, Klôp, Nhông liền tỏ ý định đi bắt Bing, Jông về làm vợ. Anh Tiăng biết vội can ngay, vì anh biết đường đi tới đó quá xa, lại thêm nhà Djăng người đông như cây rừng, người nào cũng to khỏe như trâu, mình không thể thắng nổi

họ. Anh Tiăng khuyên Klôp, Nhông muốn lấy vợ, anh sẽ đến hỏi cưới cho Klôp, Nhông con cậu, con bác xinh đẹp ở bon Bu Jri, bon Bu Ja. Nhưng Klôp, Nhông không nghe quyết đi bắt Bing, Jông. Cả hai trang phục cẩn thận, mình giắt khí giới, mang theo lương thực ăn đường. Họ giết gà, cầu khấn thần linh rồi lên đường.

Hai nữ thần Lêt, Mai con Jri biết chuyện, vội vàng đến báo tin cho anh trai là Ting con Jri biết. Ting nói: Klôp, Nhông cùng ta rất tử tế, bây giờ các em phải đi giúp họ. Thần Lêt, Mai khoác áo *dũr* làm cánh, áo *djãr* làm lông bay theo giúp Klôp, Nhông. Klôp, Nhông đi về hướng nam, gặp hồ, báo, gấu, tê giác,... cũng không sợ. Họ qua bao bon làng: Bon Ndu con Prăk, bon Yang con Klo, Ndu con Un, Ting con Gar, Tiăng con Sũk, Ting con Kop, Mbong con Mpa,... Họ tới bờ biển cả, nhảy xuống nước biến thành cá; cá sấu, kỳ đà đều tránh đường cho họ đi. Klôp, Nhông lại tiếp tục qua các bon Ndu con Klüt, Yang con Măch, Ting con Râl, Yui bon Srai,... đến bon Yang con Kla thì trông thấy rẫy Ndu, Yang con Djăng. Họ nghỉ ngơi, đợi đến chiều tối, Klôp, Nhông lấy củi nướng, giã nát rồi khấn thần ngài chui vào nhà, bám vào từng người, khiến cho hết thầy người già, người trẻ, gái trai nhà Djăng bức bối, buồn ngủ. Thần ngài